

ZDRAVSTVENA NAPAKA

Kazniva in nekazniva zdravstvena napaka

Kazniva zdravstvena napaka

Kazniva zdravstvena napaka

- **178. čl. KZ-1: Opustitev zdravstvene pomoči**

“ Zdravnik ali drug zdravstveni delavec, ki v nasprotju s svojo poklicno dolžnostjo ne pomaga bolniku ali komu drugemu, ki je v nevarnosti za življenje, se kaznuje z zaporom do enega leta”

- **Storilec KD: zdravnik ali drug zdravstveni delavec z medicinsko izobrazbo**
- **Je pravo opustitveno dejanje, posledica ni pomembna**

Kazniva zdravstvena napaka

- **Pomoč v neposredni nevarnosti za življenje**
- **Pomoč ni nujno posebej zahtevana, mora pa biti potrebna**
- **Nevarnost za življenje mora biti objektivno podana in neposredna (konkretna nevarnost, ne abstraktna!) – izvedenci**
- **Pomoč: *obstoječe stanje se izboljša, nevarnost za življenje se s pomočjo odvrne, zmanjša ali odgodi***
- *(2) Dejanje iz prejšnjega odstavka ni protipravno, če zdravnik opusti določen način zdravljenja, poseg ali medicinski postopek na izrecno pisno zahtevo bolnika ali druge osebe, ki je sposobna odločati o sebi in pomoč zavrača tudi še potem, ko je poučena o nujnosti pomoči ter o mogočih posledicah zavrnitve in tudi potem, ko jo je zdravnik ponovno poskusil prepričati, naj spremeni svojo odločitev.*

Kazniva zdravstvena napaka

- **179. čl. KZ-1: Malomarno zdravljenje in opravljanje zdravilske dejavnosti**

“Zdravnik, ki pri opravljanju zdravniške dejavnosti iz malomarnosti ravna v nasprotju s pravili zdravniške znanosti in stroke in tako povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje, se kaznuje z zaporom do treh let”.

- **Pojem malomarnosti: očitno napačno malomarno ravnanje v nasprotju z medicinsko doktrino**

- **Občutnost poslabšanja: opredelitev z izvedenci**

Kazniva zdravstvena napaka

- Enako se kaznuje
 - (a) zdravstveni delavec, ki pri svoji zdravstveni dejavnosti iz malomarnosti ravna v nasprotju s pravili **stroke**, pa pri tem povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje ali
 - (b) zdravilec, ki pri opravljanju dovoljene zdravilske dejavnosti iz malomarnosti neustrezno izbere in uporabi zdravilski sistem ali zdravilsko metodo, pa pri tem povzroči, da se komu občutno poslabša zdravje.
 - (3) Če zaradi dejanja iz prvega ali drugega odstavka kdo umre, se storilec kaznuje z zaporom od enega do osmih let.
-
- **Zavestna (zavedna) ali nezavestna (nezavedna) malomarnost**

Telesna poškodba pri posegu brez privolitve

- **125. čl. KZ-1** Izključitev kaznivega dejanja pri telesnem poškodovanju s soglasjem poškodovanca
 - *(1) Povzročitev lahke telesne poškodbe (122. člen) ni protipravna, če je poškodovanec privolil vanjo. V tem primeru se pri mladoletni ali slabotni osebi upošteva privolitev, če jo v skladu z zakonom v skrbi za njuno zdravje da tisti, ki zastopa take osebe.*
 - *(2) Naklepna povzročitev hude (123. člen) ali posebno hude (124. člen) telesne poškodbe ni protipravna, če je poškodovanec privolil vanjo in pri tem niso bile prizadete koristi koga drugega ali ogrožena kakšna skupna pravna vrednota.*
 - *(3) Ne glede na prejšnji odstavek naklepna povzročitev hude ali posebno hude telesne poškodbe pri zdravljenju ali zdravilski dejavnosti ni protipravna, če je bila privolitev dana v obliki in ob pogojih, ki jih določa zakon.*

125. čl. KZ-1

- *(4) Če je poškodovanec med storitvijo kaznivega dejanja hude ali posebno hude telesne poškodbe prej dano privolitev preklical, to na izključitev protipravnosti dejanj po prejšnjem odstavku ne vpliva, v drugih primerih po drugem odstavku tega člena pa se storilec, ki začetega dejanja po preklicu ni dokončal, ne kaznuje za njegov poskus oziroma se ne kaznuje za dokončano lažje dejanje, zajeto v poskusu hujšega kaznivega dejanja.*
- *122. čl. KZ-1: – denarna kazen ali zapor do 1 leta*
- *123. čl. KZ-1: - od 6 mesecev do 5 let*
- *124. čl. KZ-1: - od 1 leta do 10 let*

Pojem nekaznive napake v zdravstvu

- Ob nastali škodi na bolnikovem zdravju ni šlo za kaznivo dejanje zdravnika ali drugega zdravstvenega delavca
- Splošna definicija zdravstvene napake je, ki ni kaznivo dejanje:

nepričakovan

je povzročil ali bi lahko
povzročil škodo bolniku

nenačrtovan dogodek

Nadaljevanje definicije

- **Zdravstvena napaka je odstopanje od pričakovanega načina izvedbe zdravstvenega ukrepa**
 - Izvedba napačnega ukrepa
 - Opustitev pričakovanega ukrepa
 - Izvedba zdravstvenega ukrepa pri napačnem bolniku ali na napačnem delu telesa
 - Zamuda ali prehitavanje pri izvedbi ukrepa, ki ima za posledico neželen izid

Višja sila, nesreča

■ Sodelujejo tri komponente

- a. **BOLNIK**
- b. **OKOLIŠČINE**
- c. **ZDRAVNIK ALI DRUG ZDR. DELAVEC**

Ni nesreč z eno samo komponento

Trije tipi nesreč:

- **PREVLADUJE OBJEKTIVNI FAKTOR**
- **PREVLADUJEJO ODLOČILNE OKOLIŠČINE PRI BOLNIKU**
- **ODLOČAJO OKOLIŠČINE PRI ZDRAVNIKU ALI DRUGEM ZDR. DELAVCU**

Odločilen moment: predvidljivost ali nepredvidljivost

J. Kersnik: Zbirka PiP – Zdravstvene napake

Zaplet ali komplikacija

- **Nastane kljub pravilnemu in pravočasnemu medicinskemu postopku, ki je izveden s pravilno in primerno opremo ob optimalni organizaciji dela in predstavlja:**

- a. **NADALJNI RAZVOJ BOLEZNI OB PRAVILNEM MEDICINSKEM POSTOPKU**
- b. **RAZŠIRITEV PATOLOŠKIH STANJ NA DRUGE ORGANE ALI ORGANSKE SISTEME KLJUB PRAVILNEMU POSTOPKU – JE POSEBNA OKOLIŠČINA SLUČAJA**

**ZDRAVNIK NE MORE BITI
ODGOVOREN!**

**ŠKODLJIVA POSLEDICA JE NASTALA SLUČAJNO
IN ZARADI VIŠJE SILE**

PRAV TAKO NE MOREMO GOVORITI O ZDRAVNIŠKIM ODGOVORNOSTI, ČE NI MOGOČE POTRDITI VZROČNE ZVEZE MED NASTALO ŠKODLJIVO POSLEDICO IN ZDRAVNIŠKIM RAVNANJEM MED ZDRAVLJENJEM.

Načelo subjektivne in objektivne odgovornosti:

- za subjektivno odgovornost – krivda povzročitelja nastale škode**
- za objektivno odgovornost se ugotavlja vzročna zveza med protipravnim postopkom povzročitelja nastale škode in nastankom škode**

Obveznost zavarovanja

- **Zakon o zdravniški službi določa obvezno zavarovanje odškodninske odgovornosti**
- **Zavarovanje pri komercialnih zavarovalnicah**
- **Obveza: zavarovanje vseh zdravnikov in zobozdravnikov, ki delajo neposredno ali posredno s pacientom**

Zavarovanje

- **Zavarovalna vsota:** *višina vsote zavarovanja*
- **Zavarovalna premija:** *odvisna od števila zavarovanih zdravnikov in rizičnosti zavarovane stroke*
- **Bonus/malus sistem:** *obstoji samo malus*
- **Proti kaznivi napaki se ni mogoče zavarovati**

Zavarovanje

- Zdravnik mora priznati, da se je škoda zgodila (čas: znotraj 1 leta po dogodku)
- Odgovornost zavoda preko zavarovalnice
- Zavarovalnica prevzame postopek
- Poravnava
- Civilna tožba
- Obvezno zastopanje pacienta kot tožnika po odvetniku

Zavarovanje

- Zavarovanje poklicne odgovornosti
- Zavarovanje za nastalo škodo na zdravju

Materialna škoda

nematerialna škoda

- Zavarovanje za škodo ob uporabi diagnostičnih pripomočkov in aparatur
- Trenutna najvišja zav. vsota: 300.000€

Pojasnilna dolžnost

- Spada v zavarovanje
- Slabo opravljena PD: odškodninska odgovornost zavoda
- Ne predstavlja kaznivega dejanja
- Natančno jo opisuje Zakon o pacientovih pravicah

ZPačP – čl. 20

(1) Pacient ima pravico, da je zaradi uresničevanja pravice do samostojnega odločanja o zdravljenju in pravice do sodelovanja v procesu zdravljenja obveščen o:

- svojem zdravstvenem stanju in verjetnem razvoju ter posledicah bolezni ali poškodbe,
- cilju, vrsti, načinu izvedbe, verjetnosti uspeha ter pričakovanih koristih in izidu predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja,
- možnih tveganjih, stranskih učinkih, negativnih posledicah in drugih neprijetnostih predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja, vključno s posledicami njegove opustitve,
- morebitnih drugih možnosti zdravljenja,
- postopkih in načinov zdravljenja, ki v Republiki Sloveniji niso dosegljivi ali niso pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

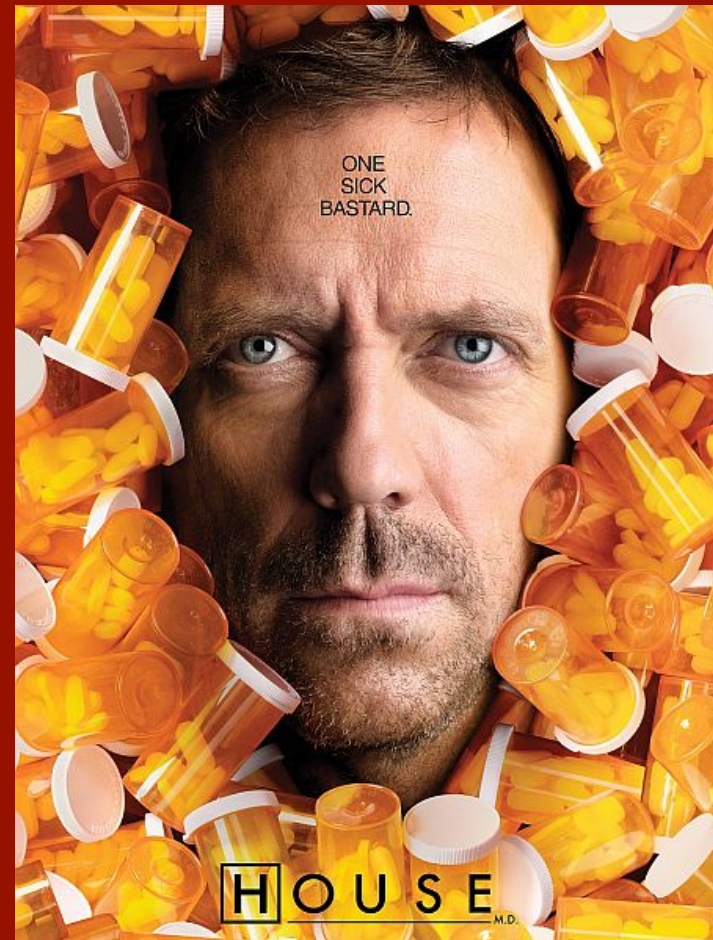
(2) Pojasnila iz prejšnjega odstavka mora zdravnik, odgovoren za zdravljenje, pojasniti pacientu v neposrednem stiku, obzirno, na pacientu razumljiv način oziroma skladno z individualnimi sposobnostmi sprejemanja informacij, v celoti in pravočasno. Za operativni ali drug medicinski poseg, povezan z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, pacientu da razumljiva ustna in pisna pojasnila zdravnik, ki bo opravil medicinski poseg, če to ni možno, pa drug zdravnik, ki je usposobljen za tak medicinski poseg.

(3) Pacient ima pravico do sprotnega in podrobnega obveščanja o poteku zdravljenja ter po koncu medicinskega posega oziroma zdravljenja pravico do obveščeniosti o rezultatu zdravljenja oziroma morebitnih zapletih.

(4) Pacient, ki ni sposoben odločanja o sebi, uresničuje pravice po tem členu v skladu z zmožnostmi, ki jih dopušča njegova sposobnost razumevanja.

Primeri odškodninske odgovornosti v izvedenstvu Komisije za fak. izv. mn.

- Operacija popkovne kile – epiduralna anestezija, intramedularni hematoma – odškodninska odgovornost bolnišnice
- Obojestranska blefaroplastika – odprto oko – odškodninska odgovornost ambulante – primer nizke zavarovalne vsote
- Opekline ob CT slikanju zaradi napake aparata – odškodninska odgovornost za škodo ob uporabi diagnostičnih pripomočkov
- Opekline ob vnetju razkužila na vratu

Hvala za vašo pozornost

